

Jmurĩ ña “Jarga Pépjiji ngek’o ra panra jarga kjaipiji tr’ónĩ nuyo Ts’ijñiñi, jmurngumĩ ñe jñiñi Jñatrjo ñe k’o ba enje kja n’año jñiñi k’o kanra a Jñiñi B’onro ja ba sètr’è k’o xóñijómĩ jak’o kanraji a Jñiñi B’onro, jak’o ra uniji k’o ra xits’iji jarga Pépjiji ra Juajniji k’o ra kanra a xóñi añeba yo kjéé 2023 – 2024”

Ne pa’a 28 ne yeje zana ne kjéé 2022 nu o Uniji ne b’épji ra Jmutĩ nte ma ra Juajniji k’o ra ngara a xóñi ñe ja b’ib’i ne Tr’angumĩ jak’o Juajniji kjo ra ngara a xóñi a Jñiñi B’onro a mamĩ najo’o k’i mamĩ **Jarga pépjiji texeji ngek’ua ra nguarĩ Jak’o sètr’è ñe ja kjuarĩ o xóñijómĩ ne Jñiñi B’onro, ngek’ua ra Juajniji kjo ra ngara a xóñi ne kjéé 2023-2024,** jak’o pés’iji nguenra ra dyóniji yo nte k’o ña Jñatrjo ñe k’o ba enje kja n’año jñiñi.

Ne pa’a 19 ne zana yencho ne kjéé 2022, o chézhi jak’o Uniji ne b’épji k’é **“Jarga Pépjiji ngek’o ra panra jarga kjaipiji tr’ónĩ nuyo Ts’ijñiñi, jmurngumĩ ñe Jmurjñiñi Jñatrjo ñe k’o ba enje kja n’año jñiñi k’o kanra a Jñiñi B’onro ja ba sètr’è k’o xóñijómĩ jak’o kanraji a Jñiñi B’onro, jak’o ra uniji k’o ra xits’iji jarga Pépjiji ra Juajniji k’o ra kanra a xóñi añeba yo kjéé 2023 – 2024”.**

K’o ne’e nu xits’iji jarga pépjiji nge ra jizhi, k’o mamĩ k’é Jéb’i k’i mamĩ jarga tsja k’o tr’ónĩ k’é Tr’angumĩ Jak’o Juajniji k’o ra ngara a xóñi, k’o Jmurngumĩ k’o kanra a mbo’o jñiñi ñe k’o 33 ts’i ngumĩ jak’o ra tsjaji k’o tr’ónĩ, xo a kjanu, ra ñaji angezeji ñe ra kompjiji ña nuk’o n’año Tr’angumĩ k’o kanra a xóñi ñe k’o nranxóñi b’és’i kja yo jñiñi, jmurngumĩ ñe Jmurjñiñi.

Ne B’épji nu mamĩ jarga kjaipiji xo ñe dya nra ra zézhi a kjanu jitsiji nuyo **20 jmurĩ jña nzi na ngua xits’iji najo’o jarga ètr’èji ñe ra chézhéji nuyo tr’ónĩ ne pa a 20 ne zana yencho ne kjéé 2022 xo ñe ma ra nguarĩ ne ngo’o ne zana jñincho ne kjéé 2023:**

1. K’o ra mamĩ k’o a ngara kja jmurte nuyo Tr’ónĩ,
2. Ra xipjiji najo’o pjé ra tsjaji kja Jarga pépjiji Texeji, Jarga Pépjiji ñe ja ga mamĩ k’é Jéb’i ra kjaji,
3. Ètr’è ñe chezhe k’o jmurte k’é Tr’angumĩ Jak’o Juajniji k’o ra ngara a xóñi.

4. Chezhe nuk'o b'épji k'o Jmurte k'o mamĩ jarga tsjapĩji, xo ñe,
5. Ra ñaji ko k'o Tr'angumĩ k'o pépji ngek'ua ra tsjaji nuk'o Tr'ónĩ,
6. K'o ra mamĩji nuyo añeba ñe k'o jyad'ĩ jak'o ra **Jmurĩji k'o Ts'ijñĩñi**,
7. K'o ra mamĩji nuyo añeba ñe k'o jyad'ĩ **jak'o b'ib'ĩ na punkjĩ Jñĩñi**,
8. Ra Jits'i ñe ra xits'i jargi tsjapĩ,
9. Ra pjótr'ĩ ña kja nuyo jmurte jmurjñĩñi,
10. Ëtr'ë ñe chezhe k'o jmurte jak'o pjé ra xits'iji ñe ra pépji najo'o ko nuyo Tr'angumĩ k'o kanra a xóñi ñe k'o nranxóñi b'és'i,
11. Ja ga ëtr'ëji, kuar'ĩji ñe pjótr'ĩji ña nuyo junsjmicha ñe k'o ts'i xiskuama jak'o zóniji ra jmurĩji,
12. K'o ëtr'ë ñe péñe k'o jéb'i – zónĩ,
13. Jmuti nuyo jmurte jmurjñĩñi jak'o pjé xits'iji ñe kjaji tr'ónĩ,
14. Ëtr'ëji k'o jéb'i k'o kemeji kja jmurte,
15. Peñeji k'o jéb'i ñe k'o xiskuama jak'o mamĩji pjé nge k'o janraji jarga tsjapĩji ma ra mbĩrĩ jak'o kanraji ja ga mamĩ ne Tr'angumĩ jak'o Juajnĩji k'o ra ngara a xóñi ngek'o, nrizi nu ne xiskuama, ra so'o ra sěji texeji k'é pa'a,
16. Ra mamĩji najo'o k'é jéb'i jak'o kanra nuk'e Tr'angumĩ jak'o Juajnĩji k'o ra ngara a xóñi,

17. Ra sítiji k'o o ngemeji ñe k'o o mamiji jarga pépji,
18. Ra jmuti texe k'o jéb'i k'o mamí ja gi tsjapíji k'o Tr'óni,

19. K'o ra mamiji jarga tsjapíji ma pjé ra kjogí k'o dya mi téb'éji,

20. Ra sítiji k'i ja je mamí pjé ma b'épi ra tsjaji.

K'o b'épi k'o xits'iji Jarga pépji ngek'o ra nuji yo ts'ich'a nrame k'o kjogí: las actividades del Plan de Trabajo permiten que se atiendan las **cinco fases** siguientes: **1)** Nrame jak'o pjé kemeji, **2)** Nrame jak'o pjé mamí, **3)** Nrame ma kompíji pjeñe, **4)** Nrame ma kjaji tr'óni ñe **5)** Nrame ma kjaji ñe sítiji k'o o ngemeji, ngek'o keme jak'o mamí nuyo *Jéb'i kja k'o Pés'i nuyo Jñiñi ñe Jmurngumí ñe Jmurñiñi Jñatrjo k'o kanra a Jñiñi B'onro*.

Me ni mubi ra jizhi mbe **ma kjogí otr'i nre nrame yo zana ne kjéé 2023** ra tsja na **Nrame ma ra kompíji pjeñe**, nuk'i ra tsja, ngextrjo angeze, nuyo Tr'angumí k'o kanra a xóñi ñe k'o nranxóñi b'és'i kja yo Jñiñi, Jmurngumí ñe Jmurñiñi, k'o ra xipíji nuk'o o dyóji k'o kanra jak'o b'ib'iji pjé nre ra kjogí jak'o kanraji nzakja ga mamí ne Tr'angumí jak'o Juajniji k'o ra ngara a xóñi, ngek'o ra so'o ra ñaji ñe ra kemeji jarga pépji, nzakja ga kjaji angezeji ñe ma pjé pótiji o ña a mbo'o kja jmurte.

K'o n'año b'épi nu xits'iji jarga pépji pés'i na ma'a o nrame ñe pës'éji pa'a ma ra nguarí; nzi texe, ma ra tsjaji k'o jmurte, ma kjaji ñe janraji ñe chezhe ne Nrame ma kompíji pjeñe kja yo jmurxóñijómí. A kjanu, ja ga ètr'éji jarga pépji dyak'íji sets'i ra nuji yo yencho jmurí ñe pjirí k'o me ni mubi ra kja ma kjaji k'o n'año Tr'óni: najo'o ga kjiñiji, dya tsjót'r'iji, dya b'e kjogí, panra k'o kjogí, k'o najo'o ñe so'o ra panraji, so'o ra kanra najo'o ñe so'o ra kjiñi najo'o kja o pjeñe.

Ma nguarí, xo ñe k'o yencho ngua k'o xits'iji pjé ra kjaji kja nuyo Jéb'i k'o Pés'i yo nte jñatrjo, k'i mamí Jarga Pépji pés'i nguenra kja nuyo Tr'óni ts'ich'a pjirí: ra so'o ra janraji najo'o, nzi k'o kjogí dya, dyojui jak'o ra ñaji ñe ra sètr'éji ra mamí ja ga kemeji ra tsjaji, ra s'ia k'o pjirí nuyo nte ñe ra sirí ra kemeji jak'o síji texeji.